

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Humlebo 2021

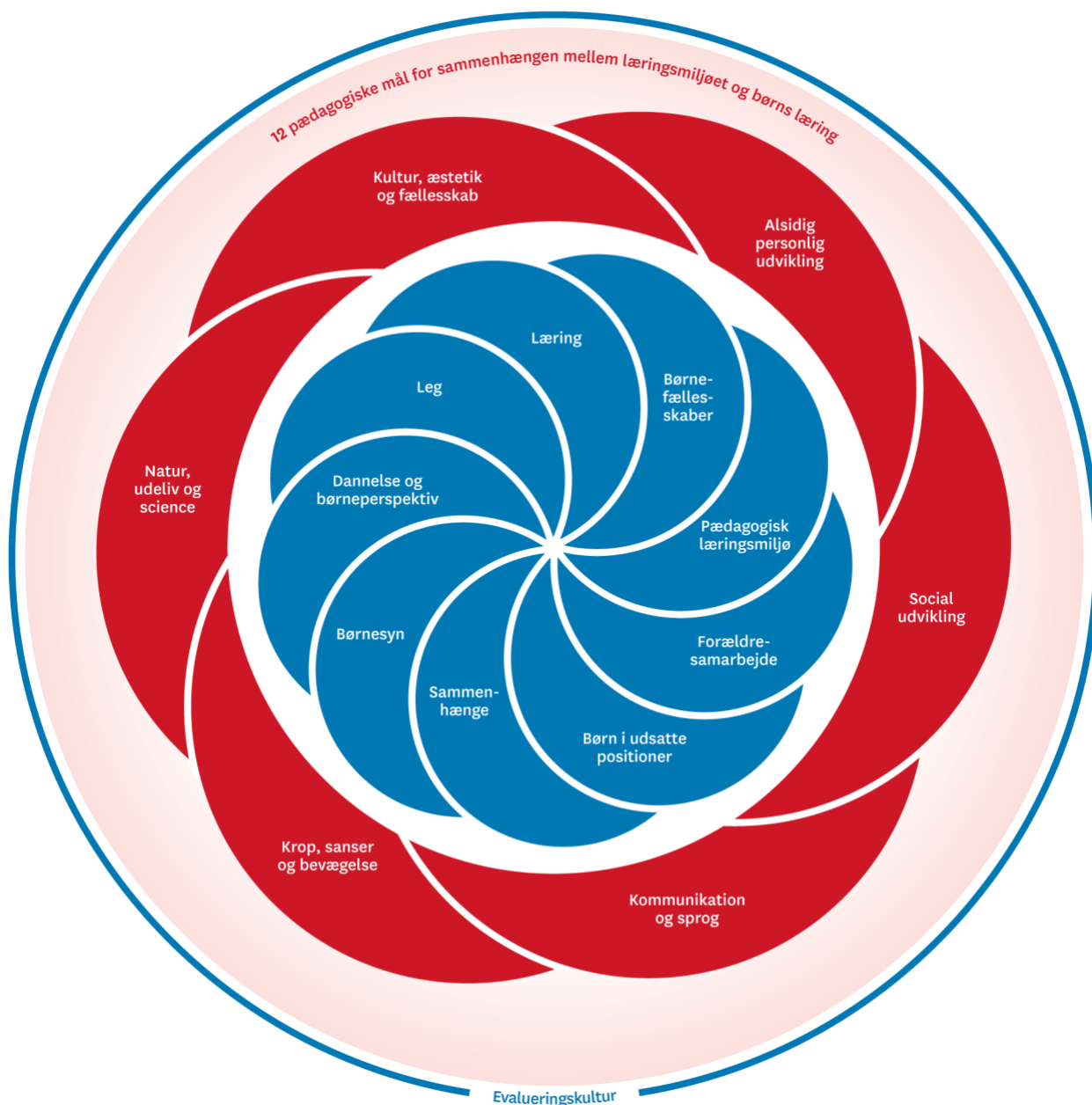

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Den styrkede pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?.....	4
Pædagogisk grundlag.....	5
Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring.....	13
Børn i udsatte positioner	14
Sammenhæng til børnehaveklassen	15
Inddragelse af lokalsamfundet.....	17
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.....	18
De seks læreplanstemaer	20
Alsidig personlig udvikling.....	20
Social udvikling	22
Kommunikation og sprog	23
Krop, sanser og bevægelse	24
Natur, udeliv og science	25
Kultur, æstetik og fællesskab.....	26
Evalueringskultur	27
Anden litteratur	29

Den styrkede pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Børnehaven Humlebo, Teglværksvej 6, 4690 Haslev, Tlf.: 56312562

Email: kontor@humleboboernehave.dk

Hjemmeside: www.humleboboernehave.dk

Børnehaven Humlebo er en privat institution beliggende centralt i Haslev by. Børnehaven har eksisteret i mere end 54 år, hvoraf de sidste 4, er som privat institution. Til dagligt danner vi rammerne for 45 børn i alderen 3-6 år. Der er 4 fuldtidsansatte pædagoger, den ene med ledelsesfunktion og derudover 2 medhjælpere. Vi har i perioder timelønnede medhjælpere og virksomhedspraktikanter tilknyttet i for hold til social kapital. I processen fra selvejende til privat, valgte vi at arbejde med aldersopdelte grupper således, at vi har grupper bestående af 3, 4 og 5 -årige.

Vi ligger centralt placeret i byen, tæt på både offentlig transport og dejlige skove. Vi benytter byens lokale tilbud på biblioteket og kirken og har derudover et godt samarbejde med bokseklubben, svømmeklubben, musikskolen og et af de lokale plejehjem. I Humlebo har vi to dejlige legepladser, som vi benytter os af hver dag og som giver børnene mulighed for motorisk udfoldelse, leg og som fremmer sansemæssige oplevelser og nysgerrighed.

Vi er en børnehave, som holder hævd i vores gode og værdifulde traditioner. Som eksempler kan nævnes nytårskur, bamsefest og fastelavn. Dette er til at give en tryk base for trivsel, videreudvikling og genkendelighed igennem børnehavetiden. Vi tænker samarbejdet med forældrene ind i flere af vores aktiviteter, vi vægter samarbejdet samt relationen til forældrene højt. Vi ser den daglige dialog med forældrene, som en vigtig del af børnenes trivsel og udvikling, og vægter de årlige trivselssamtaler, hvor vi får en god dialog med afsæt i barnets udvikling. Alt sammen for at skabe en god sammenhæng mellem hjem og institution.

I Humlebo vægter vi det tværfaglige samarbejde højt og selv om vi er en privat institution, så er vi stadig en del af kommunens tilbud om pædagogisk psykologisk team, som består af logopæd, ergoterapeut, psykolog, og sundhedsplejerske. Vi har en fast logopæd som kommer i huset og giver faglig sparring. Som personale har vi mulighed for deltagelse på netværksmøder samt Tværs. Vi har ligeledes et samarbejde med de kommunale dagplejere samt private pasningstilbud, som giver mulighed for at skabe en tryk og god overgang fra dagpleje til børnehave.

Vi er et lille hus, hvor vi hurtigt lærer hinanden at kende. Selv om vi er inddelt i 3 stuer (Bier, Brumbasser og Hvepse), arbejder vi med åbne døre og har mulighed for at lege og lave aktiviteter i hele huset. At huset ikke er større, gør dagligdagen overskuelig og er med til at skabe trykke rammer og genkendelighed og at give børnene en tryk, omsorgsfuld og udviklende børnehavetid, ser vi som vores kerneydelse. Det er vigtigt for os, at vi sender børnene videre til skole, fulde af glæde, selvværd og gå på mod.

I børnehaven arbejder vi med et redskab kaldet ALLE MED samt Rambølls sprogvurderingsmateriale, for at dokumentere børnenes ressourcer og klarlægge deres nærmeste udviklingszone. Vi ser børnenes udvikling, som en helhed og arbejder ud fra denne nye styrkede pædagogiske læreplan.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

HVAD SIGER LOVEN? • Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I Humlebo arbejder vi ud fra et positivt børnesyn og møder hvert enkelt barn ud fra deres nærmeste udviklingszone. Det betyder, at vi tager udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og kompetencer og sætter rammerne for barnets videreudvikling og læring. Vi ser alle børn som ligeværdige, unikke og værdifulde individer, som skal anerkendes med respekt.

Vi vejleder og støtter børnene i at blive aktive medskabere af egen læring og udvikling. Det betyder, at vi i dagligdagen inddrager børnenes perspektiver, forslag og ønsker som rammesætning for dagens aktiviteter. Vi er som personale opmærksomme på barnets intentioner i de forskellige situationer og stiller os nysgerrige over for barnets handlinger. Dette for at forstå barnets udgangspunkt og kunne støtte og guide det videre. Børnenes tegninger og egne kreationer bliver udstillet og er med til at give børnene en følelse af at være vigtige og værdifulde i fællesskabet.

Dannelse og børneperspektiv

HVAD SIGER LOVEN? • Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Alle børn skal føle sig set, hørt og forstået og de skal opleve demokrati. De er medborgere med rettigheder. Derfor arbejder vi i Humlebo med, at børnene skal have plads til at give udtryk for egne ønsker og ser dem som værdifulde. Vi tager børnenes meninger alvorlige og ser dem, som en start på den dannelsesproces, som de skal igennem i livet.

Vi tænker demokrati ind i hverdagen, så børnene kan føle, at deres mening får en betydning. Børnene deltager i de daglige praktiske gøremål som f.eks. at dække bord eller hentning af materialer til aktivitet. Dette for at give børnene en følelse af ejerskab samt danne grundlaget for, at alle er medskabere af og

bidragydere til fællesskabet. Vi vægter at have en kultur, hvor der siges godmorgen og farvel. Hvor vi venter på tur, hjælper hinanden, taler pænt og behandler hinanden med respekt.

Leg

HVAD SIGER LOVEN? • Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Legen har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer børnenes fantasi, identitet, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer og selvværd I Humlebo er vi meget opmærksomme på vores egen rolle i børnenes lege. Dette ved at være igangsættende, guidende og understøttende. Samt ved at skabe læringsmiljøer med mulighed for ro, fordybelse og kreativ tænkning.

Gennem deltagelse i legen lærer barnet at forhandle samt afprøve forskellige roller og positioner. Ved at observere og støtte børnenes lege, kan vi som voksne træde til og støtte de gode lege i at fortsætte, ved at bringe nye elementer til legen. Andre gange bruger vi os selv som rollemodeller og ved at igangsætte lege, kan vi videregive de gode egenskaber ved legen.

Når vi i Humlebo planlægger vores dagligdag, har vi fokus på legens værdi og vi vægter at give plads til børnenes lege, og ikke kun planlagte voksenstyrede aktiviteter.

Læring

HVAD SIGER LOVEN? • Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I de nye styrkede læreplaner skal læring tænkes ind over hele dagen - i børneinitierede lege, i de voksenplanlagte aktiviteter og i rutinesituationerne. Læring sker i gode tillidsfulde relationer, derfor vægter vi at arbejde meget med børnenes sociale kompetencer.

Vi sætter rammerne i hverdagen og tydeliggør kravene og strukturen for, at børnene kan føle sig trygge og frie til at udforske og udfordre sig selv og få nye oplevelser og læring. Vi har erfaret, at ved at arbejde med aldersopdelte grupper, så giver det bedre muligheder for at sammensætte aktiviteter og projekter i hverdagen og give grobund for deltagelse for alle børn samt skabe interesse og medindflydelse for børnene.

Vi følger børnenes spor, interesser og indhold i legen, som pejlemærker for vores planlagte læringsaktiviteter.

På legepladsen indtænker vi også læringen - vi sørger for, at der er flere forskellige muligheder for udfoldelse, både motorisk, sansemotorisk og for udviklingen af rollelegen. Vi gør også brug af vores nærmiljø for at understøtte læringen: F.eks. tager vi på tur til fårene, når vi har om påske eller i skoven for at gå på insektjagt og bruger biblioteket til at finde materialer om emnerne.

Børnefællesskabet

HVAD SIGER LOVEN? • Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet. Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Børn lærer i fællesskabet med andre og derfor har vi i dagligdagen øje for, at alle føler, at de har nogle de kan være sammen med og vi guider og hjælper ind i fællesskabet.

Vi holder samling på stuerne, hvor børnene hver især får lov til at komme til udtryk i fællesskabet og kunne give sin mening til kende.

Vi hjælper børnene med at få åbnet øjnene for andre fællesskabet end dem, som børnene selv vælger. Det gør vi bl.a. ved at lave bordplaner, hvor vi sætter børnene sammen på kryds og tværs af gruppen.

Pædagogisk læringsmiljø

HVAD SIGER LOVEN? • Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. • Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Dagtilbudslovens § 8, stk. 3

I Humlebo har vi opdelt stuerne således, at der er den bedste mulige grobund for, at børnegruppen kan lege, lære og udvikle sig kognitivt, emotionelt, socialt og kropsligt. Det betyder, at der både er plads til de små stille lege, samt de større kropslige lege. Vi tilrettelægger vores dagligdag, så den består af planlagte voksenstyrede aktiviteter, rutiner og den frie leg. Vi arbejder løbende på at optimere rutiner, overgange og læringsmiljøer, for at skabe de bedste forudsætninger for læring og vi har løbende fokus på:

- De fysiske rammer; både indendørs og udendørs. Vi har fokus på, hvordan vi bedst organiserer og indretter os efter de aktuelle børnegrupper vi har.
- Det psykiske miljø; herunder med fokus på tryghed, tillid, fællesskabsfølelse, ligeværdighed, medbestemmelse, omsorg og nærvær.
- Det æstetiske miljø; med fokus på at skabe en hjemlig hygge fuld af livsglæde og positive stemninger, hvor barnet kan se sig selv og egne kreationer.

Eksempel på vores læringsmiljø fra kl. 6.15-17.

Tidspunkt	Organisering	Samspil	Trivsel, dannelse, læring og udvikling
Kl. 6.15-9	Der stoles ned og tændes lys rundt i institutionen. Vi serverer morgenmad indtil kl. 8 for dem, som ikke har spist hjemmefra. Imens leges der på stuen. Når der møder flere voksne ind, fordeles børnene ud på de andre stuer.	Alle børn modtages af nærværende og omsorgsfulde voksne, som har tid til at vinke farvel, hvis der er behov for det og som guider barnet i gang med en leg eller aktivitet.	Børnene møder en kultur, hvor man hilser på hinanden og spørger ind til hinandens ve og vel. De øver sig i at sige farvel til mor og far. At finde ud af, hvordan de selv kan komme i gang med en leg eller spørge om deltagelse i en igangværende leg eller aktivitet.
Kl. 9-11	Der er tilrettelagte pædagogiske projekter med fordybelse i diverse emner, der er planlagte ture ud af huset eller sproggruppe arbejde. Både stuevis/aldersopdelt, i mindre grupper eller på tværs af børnehavens grupper. Der foregår selvvalgte lege aldersopdelt eller på tværs. Inde som ude. Der ryddes op efter igangværende aktivitet.	De voksne sætter rammerne for børnegruppens lege- og læringsmiljøer og tilpasser dem løbende ud fra børnenes perspektiv. De voksne deltager engageret og guider i både lege og aktiviteter. Børnene hjælper hinanden med oprydning.	Børnene tilbydes en palet af læringsmuligheder og der er her fokus på; deltagelse i fællesskabet, selvhjulpethed, mestring af personlige, faglige, sproglige og kropslige kompetencer. Børnene lærer om vigtigheden i at passe på tingene og rydde dem op, så andre kan få glæde af dem.

Kl. 11-12	Børnene går på badeværelset inden de skal spise frokost. De har medbragte madpakker, som pakkes ud på tallerkner. Der er bordplan, og børnene spiser på deres stuer. Der er tilrettelagt en praksis for, hvorledes hver aldersgruppe afholder frokosten.	Børnene bidrager med at dække bord, tælle tallerkner, kopper, finde bestik, madkasser. Der er dukke til at rydde af. Alle stuer har et spisevers de siger sammen inden der siges værsgo. Børn og voksne spiser sammen og der samtales under spisningen og der er højtlesning.	Børnene øver sig i hygiejne. De lærer om at vente på tur, at hjælpe til med praktiske gøremål, tage hensyn, de øves i selvhjulpnehed og selvkontrol. De indgår i et meningsfuldt fællesskab og dannelse omkring madkultur.
Kl. 12-12.30	Der er en overgang til legeplads eller middagssøvn. Børnene, der skal på legepladsen, går i garderoben og får tøj på.	De voksne støtter og guider børnene i at blive selvhjulpne ift. af-/påklædning. Der guides ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Børnene forlader garderoben løbende, så der bliver færre og færre sansestimuli.	Børnene øver sig i at blive selvhjulpne i af-/påklædning. De lærer om sammenhængen mellem vejret og overtøjet. De øver sig at holde fokus trods mange sansestimuli. De lærer at vente på tur, tage hensyn til og at hjælpe hinanden.
Kl. 12.30-14.30	Der er børn, som sover inden for. Børn, som ikke sover er på legepladsen i dette tidsrum. Der afsluttes med fælles oprydning.	De voksne, som er på legepladsen med børnene, er tilgængelige og involverer sig i børnenes lege og aktiviteter. De guider børnene i deres lege og sørger for, at alle børn er i gang med en leg eller aktivitet. Der tilrettelægges forskellige aktiviteter der tager udgangspunkt i motorisk og sansemotorisk stimulation.	Børnene får muligheder for at mærke deres kropslige formåen og udfordre sine egne kropslige færdigheder. De øver sig i at dele, skiftes til og passe på hinanden. De lærer om at overholde regler i spil. De prøver de forskellige årstiders varierede muligheder for lege og aktiviteter. De lærer at tage del i det fælles ansvar, når der skal ryddes op.
Kl. 14.30-15.15	Der spises frugt på stuerne. Inde sker det oftest stueopdelt og mange gange i en rundkreds på gulvet. Ude er det samlet på terrassen.	De voksne spiser frugt sammen med børnene og der samtales imens eller der læses op i en bog.	Børnene øver sig i at vente på tur, lytte til hinanden, fortælle om egne oplevelser. De indgår i et meningsfuldt fællesskab og lærer om dannelse omkring madkultur.

Kl. 15.15-17	Der er åbent for de forskellige læringsmiljøer inde eller ude, som børnene selv kan vælge imellem. Børnene samles på tværs af stuerne.	De voksne guider børnene i gang med og deltager selv i aktiviteter eller leg. Imens er de voksne også nærværende og opmærksomme på at få sagt farvel, når der hentes børn og sørger for, at en lille fortælling fra barnets dag eller en anden vigtig besked overleveres til forældrene.	Børnene øver sig i at være fordybede i leg, at sige farvel til kammerater, som hentes og får ryddet op inden børnehaven forlades. De øver sig i at finde ro til at konsumere en hel dags stimuli.
--------------	--	--	---

Livet i Humlebo er fyldt med varierede læringsøjeblikke. Nogle sker i børnenes selvvalgte lege, nogle i de vokseninitierede aktiviteter, andre i de daglige rutiner og overgange og ikke mindst det at være en del af et større fællesskab. Fælles for alle læringsmiljøerne er, at vi som personale altid er lige i nærheden, enten ved at gå foran og vise vejen og guide igennem, eller ved siden af, som en ligeværdig deltager eller bagved, klar til at understøtte.

Når børnene kommer om morgenen, møder de en rolig og rar stemning med dæmpet belysning og personale, som er nærværende og gerne hjælper med at få vinket farvel til mor og far. Det er altid den samme stue, der åbnes på, således det er velkendt at møde ind om morgenen. Der er mulighed for at starte dagen med morgenmad og der er mulighed for at gå i gang med selvvalgte aktiviteter eller leg. Aktiviteter, som foregår på stuen og ikke ude på gangen, hvor der morgenen igennem møder børn ind, som lige skal have lov til at komme roligt ind ad døren.

På indgangsdøren kan børnene se billeder af, hvilke personaler, der vil være til stede i løbet af dagen, hvilke der er til stede om morgenen og hvem, der vil være der hen over eftermiddagen og til lukketid. Dette at vide, hvem de skal være sammen med til de hentes om eftermiddagen, oplever vi giver tryghed for en del børn. Tillige har vi valgt at hænge sedler op, hvorpå forældrene noterer, hvad tid børnene er vågnet, hvem der henter og afhentningstidspunkt. Disse oplysninger kan hjælpe os til bedre at forstå børnenes adfærd gennem dagen, og hjælpe dem igennem eventuelle udfordringer (såsom træthed, fordi man er vågnet kl. 4 om morgenen).

Vi bestræber os på at have en foranderlig indretning. En indretning med flere mindre zoner, hvor der er tænkt specifikke læringsmiljøer ind. Det kan være et hjørne, hvor alle kasser med Brio tog er samlet, således der kan samles en god bane, hvor flere børn har mulighed for leg sammen, det kan være et hjørne med køkken, hvor der også er mulighed for dukkeleg eller købmandsbutik. Zonerne kan forandres og indretningen af det store rum ændres løbende, så det er tilpasset den aktuelle børnegruppe. På alle tre stuer er der altid et læringsmiljø, som indeholder tegnepapir, farver/tusser, sakse og limstifter, som er til fri benyttelse. Der er også altid mulighed for at kigge/læse i bøger. Tillige har vi valgt at have borde, som kan slås sammen, så der bliver mere gulvplads, for også at tilgodese lege/aktiviteter med større bevægelighed.

Idet vi har valgt at arbejde med aldersopdelte stuer, så har vi også aldersopdelt legetøjet, så vi synes, at det matcher børnegruppen, f.eks. så er al duplo placeret hos de 3-årige og det almindelige Lego hos de 5-årige.

Udover de tre store grupperum, så har børnehaven to mindre rum, hvor der er mulighed for at trække ind og lege og lave aktiviteter. At være her giver mere ro omkring børnene, så der ikke er så mange ydre stimuli at skulle forholde sig til. Vi har også valgt at have to sofaer stående i garderoben, og her oplever vi ofte, at børnene ynder at sidde og have længere samtaler med hinanden eller med en voksen, at sidde og kigge i en bog med en kammerat eller bare ligge og observere og lytte til aktiviteterne rundt omkring i huset.

I hverdagen tilstræber vi at have et stimulerende og udviklende sprogmiljø, hvor vi anser os selv, som tydelige rollemodeller. Vi anvender de forskellige sprogstrategier, vi arbejder med sprogkufferter, ordbilleder og fokusord. Vi synger hver dag, har højtlesning og alle stuer har et fast spisevers, der synges/siges inden frokost. I hverdagen har alle børn, som nævnt tidligere fri adgang til papir, farveblyanter/tusser, saks og der er bøger til fri afbenyttelse.

Humblebo er en traditionsbunden børnehave, som gør meget ud af genkendeligheden i de forskellige aktiviteter. Genkendeligheden for børnene er med til at skabe ro og tryghed og herigennem større mulighed for læring. En anden fordel ved disse ret genkendelige og beskrevne traditioner giver også en genkendelighed for personalet og en klar struktur, der skaber overblik, således det frigiver større overskud og nærvær til børnene.

Det samme er gældende i de daglige rutinesituationer; spisesituationen, samlingen, oprydningen, toiletbesøg, garderobesituationen. Her har vi også, som personale, en klar organisering og struktur over de forskellige aktiviteter overordnede rammer, således alle ved, hvad alle skal og gør, for det frigiver også større overskud og nærvær for børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Overordnet er vi en privat institution, hvor det er bestyrelsen, som er arbejdsgiver og dem, som i sidste ende udstikker retningen for, hvorledes der skal arbejdes med børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Inden børnene overhovedet er skrevet op til start eller fået tildelt plads i børnehaven, har forældre og børn mulighed for at komme på besøg og få en rundvisning i børnehaven.

Inden børnene så har deres første dag i Humlebo, holder vi en opstartssamtale, hvor vi gennem forældrene har mulighed for at få et forhåndskendskab til barnet. Et forhåndskendskab, som hjælper os til, at vi kan møde barnet der, hvor det er den dag, det begynder sin tilværelse i Humlebo. I hverdagen vægter vi den gode relation til forældrene og giver os tid til en snak i garderoben.

Vi opfordrer forældrene til at skrive sig på en telefonliste, således det er nemt at ringe/skrive indbyrdes for at lave legeaftaler for børnene uden for børnehavetiden. Legeaftaler uden for børnehaven giver børnene en god trivsel og er med til at skabe grobund for et godt fællesskab.

Når børnene har gået i børnehaven ca. 3 mdr. så holder vi en trivselssamtale med forældrene, hvor vi bl.a. vender indkøringen og barnets trivsel og udfaldet af 3 års sprogvurderingen. Efterfølgende holder vi trivselssamtaler, når barnet bliver 4 år og igen ved 5-års alderen, hvor det også vil omhandle skoleparathed.

Er der undervejs i barnets børnehavetid behov for yderligere samtaler, måske med inddragelse af eksterne sparringspartnere finder vi altid mulighed hertil, og vi finder det vigtigt, at der ved alle møder skrives referat, således alle er enige om udfaldet og de aftaler, der laves og skal følges op på efterfølgende.

Herudover holder vi forskellige arrangementer, hvor vi inviterer forældre, søskende og bedsteforældre. Arrangementerne har forskellige karakter og involverer barnets familie på forskellig vis. Det være sig arbejdsdage, hvor de laver praktisk arbejde i institutionen, det være sig sommerfest, hvor de hygger sig på tværs af grupperne, blomstens dag, hvor bedste/oldeforældre forskønner legepladsen med blomster eller de mere formelle forældremøder, hvor forventninger vendes og emner debatteres.

Dagligdagen prøver vi at dokumentere over for forældrene via Facebook eller ved billedophæng i børnehaven, således forældrene har nogle nøgleord til at skabe dialog med deres børn om tiden, de har været i børnehaven. Tillige spørger vi forældrene om hjælp til indsamling af diverse materialer, som vi bruger i vores forskellige kreative projekter.

Efter vi besluttede at arbejde med aldersopdelte grupper, har vi erfaret, at der er en vigtig pointe i at personalet følger børnegruppen, i hvert fald i de første to år. Det tager noget tid at skabe et tillidsfuldt og trygt samarbejde og vi erfarede, at det blev for svært og for skrøbeligt at skifte primær voksen hvert år.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Målet er, at alle børn oplever trivsel, udvikling, læring og dannelse i deres tid her i børnehaven og børn lærer bedst i fællesskabet. Derfor er det en af vores fornemmeste opgaver at få alle børn til at føle sig som en betydelig del af fællesskabet. Vi arbejder ud fra den tanke, at et godt personligt og fagligt kendskab til hvert enkelt barn og deres sårbarheder, giver den optimale mulighed for at inkludere dem i dette fællesskab og i de pædagogiske læringsmiljøer, som vi skaber.

Børn kan være i en udsat position af forskellige årsager over kortere eller længere tid. Nogen børn er det pga. fysisk/psykisk funktionsnedsættelse, andre som følge af sorg, skilsmisse eller sygdom, eller helt lavpraktisk efter en dårlig morgen hjemme, eller mangel på søvn. Det gode forældresamarbejde, hvor netop sådanne påvirkninger bliver formidlet videre til os, hjælper os i vores møde med barnet og gør det lettere for os at være på forkant og kunne støtte og guide i dagens mange aktiviteter.

Vi har løbende det pædagogiske læringsmiljø i fokus og forholder os til det i forhold til den børnegruppe, vi arbejder med og den ramme, vi arbejder i. Vi er en institution, som arbejder med at gøre hverdagen genkendelig for børnene. Vi arbejder i personalegruppen på at gøre de overordnede rammer meget tydelige og genkendelige, så det gøres på samme måde uanset, hvilket personale, der er til stede. Vi bruger piktogrammer i den grad, vi finder det relevant for det enkelte barn, vi bruger timetimer og har faste rutiner omkring samlinger og spisesituationer. Vi laver også en månedsplan, således forældre kan forberede børnene på, hvad dagen bringer, især hvis vi skal afsted på tur.

Det kan være, at et barn kræver en særlig forberedelse på, hvad der skal ske, det kan være, at der i bevægelseslegen, skal være en voksen i hånden eller, at barnet har behov for at se på fra sidelinjen til at starte med. Det kan være, at der er behov for guidning i legerelationerne eller, at den voksne igangsætter leg om et fælles tredje for at inkludere et barn i et fællesskab. Så er der hos os øje for og plads til det.

Vi er en børnehave, hvor vi giver os tid til at sidde i sofaen og hyggesnakke, hvis et barn har behov for det eller giver plads til at en lille gruppe børn, kan komme ind og lege, mens alle andre er ude.

For at understøtte vores kendskab til børnene og deres individuelle udvikling bruger vi værktøjet ALLE MED og alle børn sprogvurderes, når de er henholdsvis 3, 4, og 5 år. For de børn, som herudfra skønnes at have et særligt behov, udarbejder vi individuelle handleplaner for og vurderer vi, at der er behov for yderligere tiltag eller mere faglig sparring end hvad vi formår, som pædagogisk personale, så samarbejder vi med PPR. Dette tiltag sker altid i et samarbejde med forældrene og ud fra mødet med disse faggrupper, laver vi en handleplan og fælles aftaler, som vi løbende følger op på.

For børn med sproglige udfordringer laver vi små sproggrupper, hvor vi kontinuerligt arbejder med de, for børnene, specifikke udfordringer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Vores førskolearbejde tager afsæt i det materiale, som er udviklet på baggrund af projektet ”Fælles om en god skolestart”, der kørte i Faxe Kommune i 2017/18. Herudfra er der lavet en drejebog, som indeholder de aftaler og procedurer, der danner rammerne for en god overgang fra børnehave til SFO/skole. DGI og bevægelseslege var omdrejningspunktet for det fælles samarbejde. Der er herunder udarbejdet fire fælles pejlemærker for det pædagogiske arbejde:

Selvhjulpnehed: Børnene skal kunne indgå i en hverdag med større medansvar og voksenstyring. Det kræver bl.a. at børnene kan lytte- og handle efter en kollektiv besked, selv kan klare påklædning, toiletbesøg og holde styr på egne ting.

Sociale spilleregler: Børnene skal have kendskab til de sociale spilleregler og kunne indgå i fællesskabet. Det kræver bl.a. at børnene kan sætte egne grænser, forsøger at håndtere mindre konflikter selv, taler pænt til og om hinanden og kan vente på tur.

Leg og nysgerrighed: Børnene skal mødes med en legende tilgang til læring og have lyst til at lære nyt. Det kræver bl.a. at børnene kan indgå i forskellige legerelationer og gøre brug af deres fantasi og kreativitet i legen.

Genkendelighed: Børnene skal føle sig klædt på til at møde de nye rammer. Det sker bl.a. gennem gensidige besøg og ved velkendte rutiner, lege og arbejdsredskaber.

Idet vi i Humlebo arbejder med aldersopdelte stuer, så har børnegruppen, som skal starte i skole været sammen i de foregående to år og har herigennem lært hinanden godt at kende. Der vil, den 1. maj, være stueskifte og børnene vil det sidste år af deres børnehavetid være Hvepse, som er for storbørnsgruppen. Vi har valgt ikke at omtale gruppen, som førskolegruppe eller som skolegruppe, idet vi mener, at det har værdi i sig selv at være børnehavebarn og, at børnene først skal forholde sig til at blive et skolebarn, når det skifter miljø og bliver elev på en skole.

Inden børnene starter på Hvepsestuen har vi holdt et forældremøde, hvor vi over for forældrene, forklarer det arbejde og de forventninger, vi har til denne aldersgruppe og hvordan forældrene også kan hjælpe børnene til at mestre de forskellige kompetencer (disse forventninger kan læses på vores hjemmeside).

Dagligdagens aktiviteter er en blanding af selvvalgt leg, voksenstyrede aktiviteter, ture ud af huset, spil, kreative projekter, og skolerelaterede opgaver.

Når børnene har været Hvepse i et par måneder afholder vi individuelle forældresamtaler, hvor vi i dialog med forældrene taler om barnets skoleparathed og aftaler, hvor fokus skal ligge i den sidste tid barnet har i børnehaven.

Vi har et løbende samarbejde med Maglemuen, som er en anden daginstitution i vores nærmiljø, med hvis kommende skolestartere, vi laver bevægelseslege. Lege, som børnene vil kunne genkende, når de starter i skole. Ved disse møder får børnene sat ansigter på flere af dem, de skal starte i skole med, de finder måske ud af, at de kender nogen af dem fra andre fritidsaktiviteter og de lærer at lave aktiviteter med andre end de kendte legekammerater fra børnehaven. Tillige prøver de at blive guidet igennem lege af andre voksne end deres primære voksne fra børnehaven.

Vi tager også på besøg på de forskellige skoler, som børnene skal gå på og deltager i de aktiviteter, der her bliver lavet for børnene.

I foråret holder vi overleverings samtaler med SFO/skole, hvor vi fortæller om hvert enkelt barn, således de får et forhåndskendskab til de børn, de modtager. En overlevering, som handler om børnenes kompetencer og mulige udfordringer.

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

I Humlebo kan vi slet ikke lade være med at bruge vores lokalmiljø. Vi tager på ture til kirken, hvor vi deltager i børnegudstjenester ved alle højtider og vi gør brug af deres åbne invitation om at komme op og lege ud fra deres forskellige emnekufferter ("Så, spire, høst"/ "pusteforløb"/ "Noahs ark" mm.).

Vi bruger det lokale bibliotek, hvor vi ser teater, ser små film eller går på opdagelse i bøgernes verden og låner bøger med hjem til højtlesning eller som inspiration til de emner, vi har om i børnehaven.

Vi bruger de lokale legepladser, der ligger i nærmiljøet.

Vi tager på butikskiggeri op gennem hovedgaden og får nogle gode snakke om de forskellige butikker og de forskellige varer, som de sælger og de forskellige erhverv, der er i samfundet. Børnene kommer også med i de lokale dagligvarer butikker, og hjælper til med at handle ind.

Vi har et samarbejde med Svalebæk Idrætsforening, hvorigennem vi går i svømmehallen hver tirsdag med Hvepsbørnene.

Vi har haft et samarbejde med den lokale bokseklub (ABK), hvor vi har lånt deres lokaler til at lave bevægelseslege. Men vi er ved at lave en aftale med Haslev Hallerne om at leje en af hallerne en dag om ugen fra september til april, idet vi har erfaret, at det er for langt for børnene at gå ud til boksehallen.

Vi tager også ture ud i skovene omkring Haslev. Børnehaven har valgt at have et rejsekort, således det også er muligt at komme ud til Bregentved og gå i skoven her. Tillige har vi mulighed for at køre med bus rundt i byen samt tage en tur med toget.

At vi ligger centralt i byen og at vi har et rejsekort, gør det også muligt at komme rundt og besøge de fleste børn i børnehaven. Vi tager gerne hjem på besøg til fødselsdage, eller bare til leg i haven om sommeren. Vi har et projekt "Hvem er jeg" hos de 3-årige Bier, hvor de tager hjem forbi hvert barn og tager billede ved adressen for herefter at bygge husene i børnehaven.

Vi har et samarbejde med et af de lokale plejecentre "Tycho Brahes Vej", hvor vi tager op og besøger beboerne. Ved disse besøg har børnene været kreative og lavet en gave til hver beboer og øvet sig på nogle sange og sanglege, som de fremviser. De kan også lave nogle lege eller aktiviteter, hvor de inddrager de ældre borgere. Hvepsene går også Lucia for beboerne til jul.

På alle vores ture ud i lokalsamfundet bærer alle børn refleksveste med børnehavens navn og telefonnummer påskrevet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

I Humlebo ønsker vi at skabe en rolig og rar stemning, hvor børn og forældre føler sig velkomne, når de træder ind. For at skabe en hyggelig og indbydende velkomst tænder vi lyskæder rundt i børnehaven og små lamper på stuen, hvor der serveres morgenmad. Det er altid den samme stue, som vi åbner op på og serverer morgenmad indtil kl. 8, således det er kendt og trygt for børnene. Vi bruger også tid på at få vinket farvel til mor og far og har et fast vindue ud mod vejen, hvor vi kan vinke, når de kommer forbi. Børnene kan altid få en voksen med ind til vinduet og vinke, hvis det har behov for det.

Vi arbejder løbende med det fysiske børnemiljø og tilpasser vores indretning efter børnegruppen og de læringsmiljøer, vi finder behov for. Vi skaber rum i rummet og laver flere mindre legemiljøer, hvor legetøjet er i kasser med billeder på, således børnene kan se og finde de muligheder, der er til rådighed. Vi bruger ofte flytbare reoler med hjul på og borde, som kan slås op, således der hele tiden kan skabes nye læringsrum og legemiljøer. Nogle lege har pludselig brug for mere gulvplads, fordi der måske kom mange børn med i legen, eller fordi det var en leg med større bevægelse. Det kan også være, at der var brug for lidt hulestemning og mere afskærmning fra de omkringværende aktiviteter.

Vi er også en børnehave, som arbejder med åbne døre. Selvom vi er aldersopdelt og legemiljøerne på stuerne også er opdelt herefter, er der alligevel mulighed for, at børnene kan gå ind på de andre stuer og være en del af et læringsmiljø her og have nogle legerelationer med andre end deres jævnaldrende.

Vi, som personale har også en stor andel i det psykiske børnemiljø og vi arbejder derfor hele tiden på at være gode rollemodeller, som bidrager med en positiv stemning i hverdagen. At vi har en anerkende og nærværende tilgang til børnene og en bevidsthed om, at vores egen rolige adfærd og lave stemmeleje smitter af på børnene og giver grobund for god trivsel, dannelse og udvikling hos børnene.

Børnenes indbyrdes relationer vægter ligeledes på det psykiske børnemiljø og vi har hele tiden fokus på den enkeltes deltagelse i fællesskabet og på at skabe nye relationer børnene imellem. Vi arbejder bl.a. med bordplaner ved frokost på stuerne, hvor vi som voksne, laver bordplanerne netop ud fra tesen om at danne grobund for gode relationer og for at åbne børnenes øjne for andre relationer end dem, de måske selv ville vælge.

Vi giver også mulighed for at støtte op om en ny legerelation ved at give den plads og mulighed for at vokse uden at blive forstyrret af andre. Der gives mulighed for at gå inden for på stuen og lege uforstyrret, mens alle de andre børn er på legepladsen.

I børnehaven arbejder vi med forskellige udtryksformer og materialer og ved hver højtids, årstid eller projekt laver børnene nogle kreative produktioner, som kommer op at hænge som udsmykning i børnehaven. Det er vigtigt for os, at børnene føler medindflydelse på og ejerskab af børnehaven.

Vi hænger også billeddokumentation op, så børnene herigennem kan genkalde sig og se sin egen fortælling i en aktivitet og føle sig som en del af et større fællesskab.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Vi arbejder kontinuerligt med vores organisering, struktur og genkendeligheden i hverdagen for at skabe en tryk hverdag, hvor der er god grobund for, at børnene kan trives, udvikles, lære og udvikle sig.
- Vi arbejder med aldersopdelte børnegrupper, hvor vi tager udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone. Her kan vi strukturere og organisere aktiviteterne, så børnene får optimal læring i de grupper, de indgår i.

- Vi hjælper børnene til at indgå i legefællesskaber, så de får oplevelsen af at være betydningsfulde. Også legefællesskaber på tværs af børnegrupperne. Vi vil gå foran, ved siden af og bagved, for at støtte op om og guide børnene i deres forskellige relationer.
- Vi guider børnene ved småkonflikter ved at hjælpe dem med at sætte ord på egne og andres følelser og kunne aflæse modpartens kropssprog/ansigtsmimik
- Vi opmuntrer til hjælpsomhed blandt børnene. Vi opfordrer til og viser børnene, at de kan hjælpe hinanden, f.eks. som tur-venner, hjælpe hinanden i garderoben, være dukse, fælles oprydning, trøste og måske finde plaster til hinanden.
- Vi arbejder med, at det er i orden, at barnet lige ser en aktivitet an, før det finder tryghed i at deltage.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Vi hjælper børnene til at indgå i relationer ved at tage udgangspunkt i hverdagsrutine, planlagte voksenstyrede aktiviteter og deres deltagelse i forskellige fællesskaber.
- Vi arbejder med at inddele børnene i mindre grupper, hvor der er større mulighed for den enkelte at føle sig set og hørt og få medindflydelse.
- Vi tager barnets perspektiv og hjælper med at italesætte dets følelser og behov.
- Vi arbejder ud fra et resourcesyn og fortæller den gode historie for at fremhæve barnets stærke sider.
- Vi er nærværende og fordyber os sammen med børnene og give dem ro og opmærksomhed.
- Vi hjælper barnet til at mestre igennem øvelse og vedholdenhed.
- Vi arbejder med at skabe den gode stemning i samværet.
- Vi inddrager forældrene og har telefonlister hængende, så de har mulighed for at støtte op om relationerne hjemme.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Vi sætter ord på det vi gør og på det børnene gør.
- Vi taler med børnene og er opmærksomme på den gode udviklende dialog.
- Vi anvender dagligt rim og remser.
- Vi har dagligt højtlesning og dialogisk læsning.
- Vi bruger skriftsprog der, hvor det giver mening, navn på kreationer, billeder med ord på legekasser, plakater med alfabetet, talremse, rim/remser, navneskilte.
- Vi synger sange med fagter og laver sanglege.
- Vi arbejder med sproggrupper, for børn, som ud fra sprogvurderingen ligger i særlig eller fokuseret indsats.
- Vi anvender sprogstrategierne og andre tiltag fra sprogpakken.
- Vi arbejder med børnenes egne fortællinger i form af feriekassefortælling, nisseven på hjemmebesøg, weekendbamse.
- Vi laver små skuespil og øver at kunne stå frem foran andre.
- Vi arbejder med fokusord i alle vores tilrettelagte aktiviteter og synliggør dem for forældrene.
- Vi henviser forældre (især tosprogede) til at se filmen ”Sproget er en gave.dk
- Vi sprogvurderer alle børn ved 3-, 4- og 5- års alderen.
- Vi bruger det lokale bibliotek, hvor vi låner bøger og materialer til at understøtte vores aktiviteter.
- Vi samarbejder med logopæd fra PPR.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Vi tilrettelægger læringsmiljøer for børnene, der sikrer, at de kan udfolde sig kropsligt i flere sammenhænge i hverdagen og få arbejdet med de forskellige sanser.
- Børnene gives mulighed for at arbejde med grundbevægelserne (rulle, krybe, gå, kravle, hoppe, løbe, springe, kaste og gribe). På legepladsen har børnene bl.a. mulighed for at cykle på et varieret udvalg af cykler, de kan rutsje, snurre, balancere, gynges, spille bold, bygge sandslotte/sandkager.
- Vi har lavet en sansejungle på den ene legeplads, hvor der er lavet en gang igennem buskadser med forskellige sansestationer undervejs.
- Vi bruger rummet omkring os, ændrer på de fysiske rammer, således der bliver plads til kropslig udfoldelse.
- Vi er ude hverdag og bruger vores legeplads, hvor der er varierede muligheder for kropslig udfoldelse og udfordring.
- Vi tager på ture i lokalmiljøet og besøger de lokale legepladser, hvor børnene får afprøvet nye variationer for udfoldelse end de kendte på egen legeplads.
- Vi tager på ture i skoven, hvor børnene kan klatre op ad skrænter, klatre i træer, og mærke hvordan det er at gå på et ujævnt terræn.
- Vi tager ugentligt i den lokale svømmehal med storbørnsgruppen.
- Vi tager i den lokale hal, hvor vi laver forskellige bevægelses- og boldlege.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Vi følger børnenes ”spor” og bidrager med fordybelse og undersøgelse (via opslagsbøger og internet). Vi understøtter børnenes nysgerrighed efter at forstå og undersøge naturen, finde insekter, lytte til fuglestemmer m.m. Vi snakker om, hvad vi finder, ser, hører, lugter, mærker og kan smage på i naturen
- Vi planlægger og strukturerer forløb for at fremme fordybelse, trivsel og den gode oplevelse.
- Vi arbejder med årstiderne og eksperimenterer med naturens materialer og bruger dem i vores forskellige kreative og tematiserede projekter.
- Vi undersøger livet i naturen og har små krible/krable projekter.
- Vi tager ud af huset, på legepladser rundt i byen eller i skoven.
- Vi er positive, udviser interesse og nysgerrighed overfor oplevelser i uderummet og bevidste om vores position som rollemodeller, uanset vind og vejr.
- Vi skaber en oase på legepladsen med en græs-ø omringet af både duftende, spiselige, farverige blomster og krydderurter.
- Vi holder Blomstens Dag, hvor vi inviterer børnenes bedsteforældre ned i børnehaven, for at plante en blomst, som deres børnebørn, så kan nyde og passe i sommerhalvåret.
- Vi laver små science projekter og eksperimenter.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Vi lærer børnene om de danske traditioner ved at fortælle dem om, hvorfor vi fejrer fastelavn, påske, Sankt Hans, jul m.m. og de er med til at lave udsmykning hertil.
- Vi fejrer børnenes fødselsdage med flag, sang, børnetegninger og gave.
- Vi igangsætter pædagogiske aktiviteter, hvor vi inddrager forskellige materialer: papir, karton, lim, stof, maling, gips, tapetklister. Vi inddrager forældrene i indsamlingen af diverse materialer, såsom syltetøjsglas, aviser, æggebakker.
- Vi hænger billeder, plakater og plancher op, som inspiration for børnene.
- Vi arbejder med teater, kunststillinger og andre tiltag, der kan fremme børnenes muligheder for kulturelle udtryksformer og dannelse
- Vi tager til teaterforestillinger på det lokale bibliotek.
- Vi har rytmik forløb på den lokale musikskole.
- Vi besøger et af de lokale plejecentre, hvor mødet mellem generationerne er i centrum.
- Vi bidrager til Børnetelefonen ved at afholde Bag for en Sag og lærer herigennem børnene om, at der er værdi i at gøre noget for andre.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Som personale arbejder vi dagligt med hverdagsrefleksioner. Vi justerer løbende vores pædagogiske læringsmiljø og vores hverdagsrutiner samt den overordnede organisering på baggrund af vores iagttagelser, egne og andres tilkendegivelser og vores overordnede fælles evalueringer. Vi ændrer på og afprøver efterfølgende nye tiltag i hverdagsrutinerne, for f.eks. at forbedre vores samværsmåder med børnene, optimere vores læringsmiljø eller øge børnenes deltagelsesmuligheder

Læreplanen inddrages i vores planlægning af aktiviteter og forløb under hensyntagen til, hvad der optager børnene og vores viden om de enkelte børns udviklingstrin og den samlede børnegruppe. Alle vores faste traditioner er nedskrevet og dokumenteret i en SMTTE-model. Og det er ud fra disse vi forbereder og evaluerer aktiviteterne. Forberedelsen, udviklingen og evalueringen af aktiviteterne foregår på vores månedlige personalemøder, hvor vi gennemgår aktiviteten eller forløbet, som tilpasses den aktuelle børnegruppe og på efterfølgende møde evaluerer vi bl.a. ud fra spørgsmål som:

Hvad har virket for børnegruppen? Hvad har virket for personalet? Hvad skal der udvikles på? Hvad skal fortsætte? Hvad skal justeres? Dette med afsæt i børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i SMTTE-modellen, da den fungerer, som en didaktisk model, der er nem at gå til og evaluere på. Vi har taget udgangspunkt i materialet fra DCUM, som også fletter læreplaner og børnemiljø ind i modellen. SMTTE-modellen er et pædagogisk redskab og en refleksionsmodel, der hjælper os til at kvalitetssikre det pædagogiske arbejde, samt søger for, at vi kommer rundt om både læreplaner og børnemiljø.

Vi øver os i at medinddrage børnene i evalueringer af forskellige aktiviteter, hvor vi sammen reflekterer over og sætter ord på, hvilke oplevelser vi har haft; hvordan vi oplevede det og hvad der ville være godt at gøre en anden gang.

Vi bruger Rambølls sprogunivers Hjernen og Hjertet til at sprogvurdere alle børnene ved 3-, 4- og 5- års alderen, for herudfra at tilrettelægge et understøttende sprogmiljø og danne sproggrupper for de børn, som ligger i særlig eller fokuseret indsats med dertilhørende handleplaner.

Vi anvender materialet ALLE MED, som er et generelt udviklingsbeskrivende værktøj, der udfyldes på baggrund af observationer i hverdagen på hvert enkelt barn. Vi bruger ALLE MED, som en systematisk indsamling af viden til brug ved forældresamtaler og planlægning af indsatser og aktiviteter i børnehaven

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

På vores årlige personale-lørdag og vores månedlige personalemøder, vil læreplanen fremadrettet udgøre en del af dagsordenen og blive evalueret af personalet. I tilblivelsen af læreplanen fandt vi ud af at debat i små grupper først inden fremlæggelse i fælles forum fungerede godt og gav en god dynamik og flere input.

Vi gjorde og vil fremadrettet gøre brug af de forskellige metoder EVA har udarbejdet til evaluering og udvikling af læreplanen. Tillige vil bestyrelsen i samarbejde med ledelse udarbejde et spørgeskema til forældregruppen for at få indblik i deres oplevelse af kvaliteten i børnehaven.

Anden litteratur

I Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold finder I lovbestemmelser og lovens forarbejder. Det er alle de bemærkninger, der er knyttet til dagtilbudsloven. De uddyber begreber og beskriver, hvordan I skal forstå dagtilbudslovens bestemmelser om den pædagogiske læreplan.

I finder også bekendtgørelsen om de pædagogiske mål og indholdet i de seks læreplanstemaer.

Yderligere inspiration og materiale omkring den styrkede pædagogiske læreplan og alle dens emner findes hos:

www.emu.dk/dagtilbud

www.eva.dk/dagtilbud